

Wees lief voor ons tribale wezen. Artikel in Managementsite november 2019

We zijn vergeten dat we tribale wezens zijn. Onze nieuwe religie is autonomie. De maatschappelijke druk om autonoom te zijn, maakt juist dat we vervreemden. De samenleving verliest tribale structuren en dat geeft een aantal venijnige symptomen.

Jaren 50 / 60 wierpen we de ketenen van ons af. Zuilen, religie, kolonialisme, patriërchaat, segregatie zouden ons niet langer ketenen. We werden vrij en vooral autonoom. Dat bracht levensgeluk. Feminisme maakte dat we als vrouw niet meer leerden dat je 'je echtgenoot moest ontvangen in een opgeruimd huis'. Onderwijs werd voor iedereen bereikbaar. Waarbij je je leraar uiteraard bij de voornaam noemde. Gepokt en gemazeld door twee wereldoorlogen, richtten we bondgenootschappen zo in, dat we onfeilbaar werden. Slavernij werd verwerpelijk en hoewel sorry zeggen lastig bleek, kregen mensen een plek in de samenleving. We verbranden BH's, schreven ons uit de kerk, gingen op assertiviteitscursus, verbraken de band met ouders als we onze jeugd te getroubleerd vonden en rolden jointjes. Ook binnen kantoormuren ontketenden we. We vervingen vaste werkplekken voor kantoortuinen en organiseerden ons in zwermen.

En daar staan we dan. Autonoom en ongeketend.

Wat we vergeten is dat we ondanks eeuwen verlichting nog steeds tribale wezens zijn. Homo Sapiens. Homo Sapiens heeft een aantal kenmerken die we verontachtzamen. Ons tribale wezen houdt van groepen. Omdat het veiliger is om samen sabeltandtijgers te verslaan. Jagen op mammoeten doe je met een jachtleider aan het hoofd. Hiërarchie geeft ons breinrust en duidelijkheid; we hebben een primatenbrein. We worden het gelukkigst in paren met wat kroost erbij. We houden van rolbewustzijn en van samen rituelen vieren. We hebben ooit autonomie ingeleverd voor tribale veiligheid van de groep en onderschikking aan een leider.

Symptomen van nieuwe ketening zijn keuzestress, eenzaamheid, vervreemding, identiteitshype en verwarring. Autonomie is dwangmatig geworden. Een venijnige metgezel die zich diep heeft genesteld in onze geest en in de relaties tussen mensen. We zijn opnieuw geketend. We mógen namelijk niet autonoom zijn, maar we móeten autonoom zijn. En met toegenomen autonomie, verliezen we tribale veiligheid.

Keuzestress leidt tot burn-out. Op je 11e moet je aan je portfolio gaan werken met keuzes over vakkenpakket, nevenactiviteiten, tussenjaar, vrijwilligerswerk en een bijbaantje dat goed prijkt op je CV.

We zijn eenzaam. We gaan niet op zondag naar de kerk en op zaterdag naar het dorpsfeest, en met kerst naar onze schoonouders. We moeten de hele dag kiezen met wie we onze tijd willen doorbrengen en of we dat dan online of live doen. We weten niet meer hoe we moeten vragen: 'hee, wil je misschien vrienden worden'. We bevriezen bij elke tinderswipe. We bezoeken nieuwe kerken; festivals, maar omdat we ook daar ünheimisch zijn, moet er eerst MDMA in om te knuffelen.

We vervreemden omdat we onze tribe hebben verloren. Ter compensatie zoeken we naar een stukje identiteit dat we vervolgens enorm opblazen. We clusteren samen met andere homo's, hoogbegaafden, dialoogvoerders, a-seksuelen, veganisten, boze boeren, Greta Thünberg marcheerders, trouwstoettoeters of slavernijherdenkers.

Bovenal zijn we verward. De GGZ kan ons niet meer aan. We huilen, krassen, stoppen met eten, of eten te veel en nemen een maagbandje, lopen verward over straat, posten hoe getraumatiseerd we door onze ouders zijn en gaan in therapie om nóg autonomer te worden.

Laten we onszelf ontketenen. Bevrijden. Van strijd tegen het tribale wezen in onszelf. Ik pleit niet voor oude patriarchale, religieuze, dictatoriale, structuren. Maar wel voor ophouden met vechten tegen onze oerliefde voor gezag, ritueel, samen zijn, paarvoering en groepshugs. Leer kinderen autonoom zijn én invoegen. Wees jezelf én pas je aan. Koester Homo Sapiens en aanbid niet overmoedig het Gouden kalf dat de naam autonomie draagt.